

Samdur Javnaðarflokkur:

Suðuroyggin høvuðsmiðstöð fyri oljuvinnu

-Eftir drúgva viðgerð í tingbólki floksins, hevur ein samd tingmanning í tráð við yvirskipaða útjaðarpolitikk floksins gjørt av, at tá avgerðin verður tikin, vil ein samdur flokkur peika á Suðuroynna, sum avgjört besta boðið sum høvuðsmiðstöð fyri einari komandi oljuvinnu sigur Javnaðarflokkurin í skrivi.

Í samband við fyrstu viðgerð av lögtingsmáli nr. 17/1999: »Uppskot til lögtingslóg um fyrsta útbjóðingarflokkur til leiting og framleiðslu á kolvettum« og í samband við bræv frá Suðuroyar Oljuvinnuráð, har spurt verður eftir floksins stóðu til, at eitt komandi oljuvirksemi verður savnað í Suðuroynni, sigur Javnaðarflokkurin í tíðindaskrivi:

»Javnaðarflokkurin tekur ikki undir við uppskoti landsstýrisins til, at tað verður vinnan, sum skal gera av, har oljuútgerðarstöð skal leggjast. Flokkurin hevur undir fyrstu viðgerð

av lögtingsmálinum boða frá hesari stóðu, og vil taka neyðugu stigini til tess, at henda avgerð verður politisk. Um landsstýrið ikki broytir stóðu, vil flokkurin, vónandi saman við øðrum flokkum, leggja eitt broyttingaruppskot hesum viðvíkjandi fram.

Ein ávís miðsavnan av virksemin og her serstakliga innan umsitning og tænastuvinnu hevur altíð verið og fer altíð at verða. Men til tíðir er henda miðsavnan virknari enn vanligt, og seinastu 20 árin hevur hon rættliga tikið dik á seg. Nú alt meira verður tikið upp og mett út frá marknaðar-

búskaparligum treytum, so tykist tað verða munandi torførari at grundgeva fyri at leggja vinnuvirksemi, almenna umsitning og tænastuvinnu í útjaðaranum. Hetta er bert ein av nóggu veruleikunum í gongdini seinastu árin.

Javnaðarflokkurin hevur fyri drúgvri tíð síðan áðan, at gongdin, sum nú er, um ikki alt ov langa tíð, verður trupul fyri ikki at siga ógjörli at venda. Vit siggja, hvussu fólkatálið á ávís um økjum er í stórar minking, at ávís øki hava stórt burðarhall, og at undómurin ikki vendir aftur eftir lokna útbúgving.

Javnaðartingmenn tosa við formannin í Tjóðveldisflokkinum undir orðaskiftinum um útbjóðingina

Skal henda gongd vendast, so er neyðugt, at hesi øki fáa eitt virksemin, sum hevur arbeiðspláss, sum eisini krevja ymiskar forleikar. Forleikar, sum eisini útjaðaraundómurin hevur nomið sær, men har arbeiðsplássini, ið seta hesi forleikar, ið lotuni stórt sæð bert liggja í miðstaðarøkinum. Stóri vøksturin innan almenna umsitning seinastu árin hevur so dyggiliga undirstrikað hetta.

Ein óking innan fiskivinnusektorin, ella betraðir samferðslumøguleikar til miðstaðarøkið, alt gott at siga um bæði, loysa ikki teir strukturellu trupulleikarnar. Neyðugt verður við virksemin, so tegy ungu fólkini við útbúgvingum venda aftur. Hetta virksemin er m.a. um-

siting, tænastur og sjálvsagt eisini virksemin, sum hevur við eina komandi oljuvinnu at gera. Bæði tað tað snýr seg um úerðarstöðir, men sanniliga eisini tað tað snýr seg um eitt komandi oljudirektorat.

Javnaðarflokkurin tekur hesar trupulleikar í størsta álvara og halda vit tí eisini, at tað eigur at verða tikin ein politisk avgerð um, har framtíðir oljuvirksemið skal liggja. Hetta eigur ikki at verða latið upp í hendurnar á vinnuni og kapitalinum at gera av, tí avgerðin hevur í sera stóran mun samfelagsligar avleiðingar, alt eftir har henda vinna fær sína høvuðsmiðstöð.

Eftir drúgva viðgerð í tingbólki floksins, hevur ein samd tingmanning í tráð við

yvirskipaða útjaðarpolitikk floksins gjørt av, at tá avgerðin verður tikin, vil ein samdur flokkur peika á Suðuroynna, sum avgjört besta boðið sum høvuðsmiðstöð fyri einari komandi oljuvinnu“ stendur í skrivinum frá Javnaðarflokkinum.

Oljuútgerðarstöð eitt politiskt mál

JAN MÜLLER

Jóannes Eidesgaard, formaður javnaðarfloksins hevði eisini orðið undir viðgerðini av 1. útbjóðing á tingi í farnu viku. Hann vísti m.a. á, at eitt ynski frá flokkinum um at fáa útsætt viðgerðina í nakrar dagar, soleiðis at flokkurin fekk sett seg í samband við sakkønfólk, bleiv blankt víst aftur av formanninum. Hann metti tað vera eitt av teimum størstu málinum, sum eru til viðgerðar á Føroya lögtingi í 90-unum, og tí undraði tað hann, at tað ikki bar til at fáa meiri tíð.

Tað var m.a. út frá hesum, at hann spurdi: -Hví er 2% í framleiðslugjaldi tann ævigi sannleikin? Hvor sigur at 2,5% ikki er tað rætta, ella 3,0 ella 3,5? Hann helt ikki nakran í tinginum verða foran fyri at tjakast um, hvat eitt rímligt framleiðslugjald er.

Hann nevndi eisini loyvisgjaldið og samanbar, hvat ein entreprenørur hevði verið noyðdur at seta í trygd fyri at bjóða uppá nýtt lögtingshús í mun til hvat oljufeløgini skulu betala fyri at

bjóða uppá føroyska landgrunnin.

-Er 100.000 kr. eitt rímligt gjald? Kundi tað ikki eins væl verið 300.000 ella hálv millión ella kanska ein millión. Hvor kann svara tí?

Formaður javnaðarfloksins hevði st. Vinnuhúsinum, sum hann helt tekur sær patent uppá at koma við tí æviga sannleikanum um, hvat er rætt og skeið.

-Nú sigur sama Vinnuhúsin, at politikarnir skulu ikki leggja seg út í, har ein útgerðarhavin skal liggja. Tá sigur tað í veruleikanum, at Føroya fólk skal ikki leggja seg út í hetta mál. Arbeiðsgevarin í Føroyum sigur, at hóast ráðveini í undirgrundini eru ogn hjá Føroya fólk, so skal tað føroyska fólk ikki úttala seg um tann spurningin. Tað eru bara arbeiðsgevararnir sum skulu tað.

Annars helt Jóannes Eidesgaard tað vera undrannarvert nú stutt eftir, at vit finga eitt álít um alment oljufelag, at hoyra heilt áforð grundgevingar fyri og móti enn tað, sum varð niðurstøðan í tí álitinum.

Hann víði eisini hava eitt boð uppá, at Føroyar fáa

eina optión við í øll loyvi, sum givin verða, og sum letur upp fyri tí móguleika, at vit kunnu fara inn, har vit ynska tað.

-Vit kunnu so avgera at annulera optiónina ella gera brúk av henni. Hann heitti á Vinnunevndina um at taka henda spurningin upp í størsta álvara.

Jóannes Eidesgaard segði, at javnaðarflokkurin er sannfurdur um, at oljuútgerðarstöðin er ein politiskur spurningur.

-Trupulleikin í Føroyum í dag er tann, at tað er eitt ávíst øki, sum allar tíðina hevur havt fyrimunir. Og tað verður ein politisk uppgeva at mótarbeida ella seta eina mótvækt móti tí yvirvág, sum ávíst øki í landinum hava.

Vit mugu taka eina avgerð um útgerðarstöðina. Tí vil javnaðarflokkurin vónandi saman við øðrum flokkum formulera eitt uppskot í Vinnunevndini, soleiðis at lögtingið kemur at taka spurningin upp særskilt.

Tá man manglar dirvi til at gjøgnumføra eitt politiskt mál, so er tað oftani lættari at útseta tað. Hetta er tað landsstýrismaðurin ger

Frá orðaskiftinum um oljuútbjóðingina

bæði viðvíkjandi almennum oljufelag og útgerðarhavn.

Jóannes Eidesgaard helt, at lögtingið hevur ført ein sera professionellan oljupolitikk síðani 92 og vón-

aði hann, at vit eisini í hesi fasuni gera tað sama og taka tær røttu avgerðina til røttu tíð. Tíðin er røtt nú at avgera hasi tingini, eisini fyri at forða fyri at kommunur ikki

fara út og gera óneyðugar fløgur. Kann man so haraftrt fáa loyst fleiri trupulleikar í eini avgerð, vil eg mæla til, at vit í lögtinginum taka hann upp.

Vinnan skipar seg sjálv

JAN MÜLLER

Eisini Sambandsflokkurin hevur sent Suðuroyar Oljuvinnuráð svar uppá spurninginum oljuútgerðarhavn.

Uppá fyrispurning hvørja stóðu Sambandsflokkurin hevur til, at eitt komandi oljuvirksemi í

Føroyum verður savnað í Suðuroy, hevur flokkurin sum politiskur flokkur, ið umfar alt landið, einki eintýðugt svar.

- Okkara uppskot, er stendur í svarinum, at vinnan skipar seg sjálf eftir teimum lógum og reglum, sum verða galdandi - í hesum førinum -

innan eina komandi oljuvinnu. Hava fyrirkur inn- an oljuvinnu, sum fáa loyvi at virka á føroyska økinum, áhuga at leggja sítt virksemin í Suðuroy, vil Sambandsflokkurin taka undir við tí stendur í svarinum frá flokkinum til Suðuroyar Oljuvinnuráð.